



ПРОТОКОЛ

№ 89

София, 29.05.2019 година

Днес, 29.05.2019 г. от 10:13 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Трифонов – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-297/23.05.2019 г. относно изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2019 г. за регулиране на цените на електрическата енергия и проект на акт.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова,
Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Петя Андонова,
Радостина Методиева, Радослав Райков, Силвия Петрова

По т.1. Комисията разгледа доклад относно проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

Във връзка със законово вменените й правомощия, регламентирани в чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката (ЗЕ), Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е приела Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на

електрическата енергия (НРЦЕЕ, Наредбата), която е обнародвана в ДВ, бр. 25 от 24.03.2017 г.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обнародван в ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г. (ЗИД на ЗЕ), са извършени съществени промени в Закона за енергетиката (ЗЕ) и в Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), част от които налагат подзаконовите актове по прилагането им, в т.ч. и НРЦЕЕ, да се приведат в съответствие със закона в срок до 30 юни 2019 г. (§ 32, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗЕ).

Предвид гореизложеното, със Заповед № 3-Е-96 от 22.05.2019 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да изготви доклад и проект на Наредба за изменение и допълнение на НРЦЕЕ (проект на НИД на НРЦЕЕ) в съответствие с чл. 28 от Закона за нормативните актове (ЗНА).

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 4.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от ПЗР към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконовни нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното е изготвен проект на НИД на НРЦЕЕ и мотиви за неговото приемане, които са изложени по-долу в настоящия доклад.

1. Причини, които налагат приемането на НИД на НРЦЕЕ:

С измененията и допълненията на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г.) се пристъпва към следващ етап от либерализацията на пазара на електрическа енергия, като задължението на производителите на електрическа енергия, произвеждана от възобновяеми източници (ВИ) и от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия (ВЕКП) да продават цялото произведено количество електрическа енергия на различните сегменти на организирания борсов пазар следва да се прилага и спрямо тези, с обща инсталирана мощност от 1 MW до 4 MW. В тази връзка и за тази група производители отпада досега съществуващият модел на задължително изкупуване на произведената електрическа енергия от ВИ и от ВЕКП. На КЕВР са делегирани допълнителни правомощия, свързани с определянето на премии за електрическата енергия от ВИ и от ВЕКП, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 1 MW и над 1 MW.

С допълнението на чл. 104 от ЗЕ с нова ал. 2 се въвежда яснота относно лицата, които дължат цени за достъп и/или за пренос до/през електропреносната и електроразпределителните мрежи, в т.ч. и в случаите на износ на електрическа енергия с произход Р България. Това допълнение на ЗЕ от своя страна налага изменение на разпоредбите в НРЦЕЕ, имащи отношение към утвърждаване на съответните цени, респективно ценообразуващите им елементи.

Във връзка с изменението на чл. 35а, ал. 2 от ЗЕ е необходимо съответните разпоредби на НРЦЕЕ, уреждащи образуването на цената за задължения към обществото, да се приведат в съответствие с посочените изменения на ЗЕ.

Отделно от горното, при прилагането на НРЦЕЕ в производствата по утвърждаване на цени са установени празноти и неточности в съществуващата редакция на акта, във

връзка с определянето на компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“, както и по отношение на лицата, имащи право да предоставят студен резерв, и формирането на размера на пределната стойност на разходите на оператора на електропреносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв и услуги. В тази връзка е необходимо прецизиране на съответните разпоредби, с цел правилното, точното и безпротиворечивото им прилагане.

След разглеждане и анализ на необходимите изменения и допълнения на Наредбата се установи, че същите не са в такава степен многобройни и важни и не налагат отмяна и приемане на изцяло нова НРЦЕЕ, като е достатъчно отразяването им в действащата такава.

2. Целите, които се поставят:

С проекта на НИД на НРЦЕЕ се цели привеждането на акта в съответствие с последните изменения и допълнения на ЗЕ и ЗЕВИ, свързани с разширените правомощия на КЕВР в областта на ценовото регулиране, посочени по-горе.

Чрез измененията на чл. 2, ал. 2, чл. 27, ал. 1 и чл. 30а се постига практическо реализиране на целите на законодателя, съдържащи се в ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 41 21.05.2019 г., а именно: продължаване на либерализацията на пазара на електрическа енергия и създаването на предпоставки за включването на националния пазар на електрическа енергия към общия енергиен пазар на Европейския съюз.

С цел яснота и безпротиворечивост при прилагането на НРЦЕЕ са направени промени в чл. 10, ал. 4 и чл. 5, чл. 11, ал. 5, чл. 27а и чл. 38, ал. 1.

Във връзка с допълнението на чл. 104 от ЗЕ с нова ал. 2 са изменени чл. 26 и 29 от което се цели по-справедливо разпределение на съответните разходи между лицата, които ги предизвикват, респективно допринася за реализиране на принципите заложи в чл. 23, т. 4 и т. 5 от ЗЕ

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на НИД на НРЦЕЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемането на проекта на НИД на НРЦЕЕ Наредбата ще бъде приведена в съответствие с последните изменения и допълнения на ЗЕ и ЗЕВИ. С акта ще продължи въвеждането на реалното участие на производители на електрическа енергия от ВИ и от ВЕКП с обща инсталирана електрическа мощност 1 MW и над 1 MW, на организирания борсов пазар, което ще способства за продължаване на текущия процес по поетапно преминаване от пазар по регулирани цени към пазар по свободно договорени цени.

На следващо място промяната в начина на формиране на цените за достъп и пренос ще способства за правилното и справедливо разпределение на съответните разходи за мрежови услуги върху лицата, които реално ги предизвикват, както е и ще улесни търговията с електрическа енергия в региона. Също така отпадането на цените за достъп и пренос до/през електропреносната мрежа за изнасяната електрическа енергия е една от предпоставките за бъдещото обединение на националните пазари на електрическа енергия.

В допълнение с НИД на НРЦЕЕ ще се насърчи производството на електрическа енергия от ВИ, както и ще се постигне по-точно и правилно формиране на цените за дейността снабдяване с електрическа енергия от „краен снабдител“ и за достъп до електропреносната мрежа като се отчете участието на потребителите на електрическа енергия в предоставянето на услугата „студен резерв“.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на НИД на НРЦЕЕ е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз в това число: Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила на вътрешния пазар на електрическа енергия, Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност и Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение. Проектът е съобразен и с Регламент (ЕО) № 714/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 (Регламент (ЕО) № 714/2009 г.) и мрежови кодекси, приети от създадената с Регламент (ЕО) № 714/2009 г.

При одобряване на предложения проект следва да бъде проведена процедура в съответствие с разпоредбите на ЗНА, на Административнопроцесуалния кодекс и на ЗЕ. Проектът на НИД на НРЦЕЕ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по проектите.

Съгласно § 32, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ КЕВР следва в срок до 30 юни 2019 г. да приведе подзаконовите нормативни актове по прилагането на ЗЕ със ЗИД на ЗЕ. На следващо място ЗИД на ЗЕ е обнародван в ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г. Също така следва да се има предвид, че регулаторния/ценовия период на енергийните предприятия, чиито цени подлежат на регулиране по ЗЕ, съгласно т. 14 от § 1 от Допълнителната разпоредба на НРЦЕЕ започва от първи юли на съответната година. В тази връзка съществува необходимост съответните ценови решения на Комисията да са съобразени с измененията на ЗЕ, ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г., поради което се налага да е налице и влязла в сила НИД на НРЦЕЕ преди 01.07.2019 г.

От горното следва, че за КЕВР е невъзможно да проведе процедурата, регламентирана в чл. 26, ал. 4 изр. първо от ЗНА, предвиждаща 30-дневен срок за предложения и становища по проекта на НИД на НРЦЕЕ от публикуването му за обществени консултации, поради което е необходимо да се приложи предвидената в чл. 26, ал. 1, изр. второ възможност Комисията да определи друг срок, но не по-кратък от 14 дни. С оглед влизането в сила на НИД на НРЦЕЕ преди 01.07.2019 г. е целесъобразно срокът по чл. 26, ал. 4, изр. второ от ЗНА да бъде 14 дни.

Изказвания по т.1.:

Докладва П. Младеновски. Със Закона за изменение и допълнение на ЗЕ, обнародван в ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г., са извършени съществени промени в ЗЕ и в ЗЕВИ, част от които налагат НРЦЕЕ и останалите подзаконовите актове по прилагането им да се приведат в съответствие със закона. Съгласно § 32, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби това трябва да се случи до 30 юни 2019 г. Предвид това със заповед на председателя на КЕВР е създадена работна група, която да изготви доклад и проект на Наредба за изменение и допълнение на НРЦЕЕ в съответствие с чл. 28 от Закона за нормативните актове. Във връзка с горното е изготвен проект на НИД на НРЦЕЕ и мотиви за неговото приемане, които са представени детайлно в проекта на акт и настоящия доклад.

С измененията и допълненията на ЗЕ се пристъпва към следващ етап от либерализацията на пазара на електрическа енергия, като задължението на производителите на електрическа енергия, произвеждана от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия да продават цялото произведено количество електрическа енергия на обществения доставчик

отпада. Това се запазва само за тези с обща инсталирана електрическа мощност под 1 MW. Групата от 1 MW до 4 MW излизат на свободния пазар, като задължението продават своята енергия на организирания борсов пазар.

В тази връзка и за тази група производители отпада досега съществуващият модел на задължително изкупуване. На КЕВР са делегирани допълнителни правомощия, свързани с определянето на премии на тази електрическа енергия.

С допълнението на чл. 104 от ЗЕ с нова ал. 2 се въвежда яснота относно лицата, които дължат цени за достъп и за пренос през електропреносната и електроразпределителните мрежи, в т.ч. се регламентира отпадането на задължението на търговците да внасят т.нар. износна такса, цените за пренос и достъп при износ на електрическа енергия. Това допълнение на ЗЕ налага изменение на разпоредбите в НРЦЕЕ, имащи отношение към утвърждаване на съответните цени, респективно ценообразуващите им елементи, като се въвежда цена за достъп на всички производители до електропреносната и електроразпределителните мрежи и начина на образуване на тази цена.

Във връзка с изменението на чл. 35а, ал. 2 от ЗЕ е необходимо съответните разпоредби на НРЦЕЕ, уреждащи образуването на цената за задължения към обществото, да се приведат в съответствие с посочените изменения на ЗЕ. Отделно от горното, при прилагането на НРЦЕЕ в производствата по утвърждаване на цени са установени празноти и неточности в съществуващата редакция на акта във връзка с определянето на компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“, както и по отношение на лицата, имащи право да предоставят допълнителни услуги студен резерв, и пределната стойност на разходите на оператора на електропреносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв и услуги. В тази връзка са прецизирани съответните разпоредби с цел правилното, точното и безпротиворечивото им прилагане. След разглеждане и анализ на необходимите изменения и допълнения на Наредбата от страна на работната група, се е установило, че същите не са в такава степен многобройни и не налагат отмяна на съществуващия акт и приемане на изцяло нова НРЦЕЕ, като е достатъчно отразяването им в действащата такава.

Относно целите, които се поставят, с проекта на НИД на НРЦЕЕ чрез измененията на чл. 2, ал. 2, чл. 27, ал. 1 и чл. 30а се постига практическо реализиране на целите на законодателя, съдържащи се в ЗИД на ЗЕ, обн. на 21.05.2019 г., а именно: продължаване на либерализацията на пазара на електрическа енергия и създаването на предпоставки за включването на националния пазар на електрическа енергия към общия енергиен пазар на Европейския съюз. С цел яснота и безпротиворечивост при прилагането на НРЦЕЕ са направени промени в чл. 10, ал. 4 и чл. 5, чл. 11, ал. 5, чл. 27а и чл. 38, ал. 1. Във връзка с допълнението на чл. 104 от ЗЕ с нова ал. 2 са изменени чл. 26 и 29, с което се цели по-справедливо разпределение на съответните разходи между лицата, които ги предизвикват, респективно допринася за реализиране на принципите заложиени в чл. 23, т. 4 и т. 5 от ЗЕ.

Предвид краткия срок, даден от законодателя, за изменение на Наредбата – 30.06.2019 г., за КЕВР е невъзможно да проведе процедурата, регламентирана в чл. 26, ал. 4 изр. първо от ЗНА, предвиждаща 30-дневен срок за предложения и становища по проекта на НИД на НРЦЕЕ, поради което е необходимо да се приложи предвидената в чл. 26, ал. 1, изр. второ възможност Комисията да определи друг срок, но не по-кратък от 14 дни. С оглед влизането в сила на НИД на НРЦЕЕ преди 01.07.2019 г. е целесъобразно срокът по чл. 26, ал. 4, изр. второ от ЗНА да бъде 14 дни.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 26 от ЗНА, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на НИД на НРЦЕЕ;

3. Да насрочи общественото обсъждане на проекта на НИД на НРЦЕЕ, като датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;

4. Да публикува проекта на НИД на НРЦЕЕ, ведно с доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

5. Да определи 14-дневен срок за предложения и становища във връзка с публикувания проект на НИД на НРЦЕЕ на Портала за обществени консултации.

И. Н. Иванов установи, че няма допълнение от страна на работната група към направеното изложение.

И. Н. Иванов установи, че няма и изказвания от страна на членовете на Комисията и каза, че това са изменения, изцяло съобразени с влезлите в сила нови изменения на ЗЕ, с оглед либерализация на пазара.

И. Н. Иванов обяви провеждане на общественото обсъждане на 03.06.2019 г. от 13:30 ч. и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията

Р Е Ш И:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-297/23.05.2019 г. и проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия;

2. Насрочва общественото обсъждане на проекта на НИД на НРЦЕЕ на 03.06.2019 г. от 13:30 ч.;

3. За участие в общественото обсъждане на проекта на НИД на НРЦЕЕ да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия и организации на потребители;

4. Датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;

5. Проектът на НИД на НРЦЕЕ, ведно с доклада, да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации;

6. Определя 14-дневен срок за предложения и становища във връзка с публикувания проект на НИД на НРЦЕЕ на Портала за обществени консултации.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-297/23.05.2019 г. - изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2019 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

.....
(Д. Кочков)

.....
(П. Трендафилова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)